

PROGRAMA 2009-2010

Cursos reconeguts pel Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya com a activitats de formació continuada del professorat en la resolució del 03/07/2009

Síntesi

(Mes informació al 93 410 77 07)

LES RELIGIONS: FET RELIGIÓS, BUDDHISME I JUDAISME. A càrrec de Salvador Juncà, Montse Castellà i Teresa Guardans

Hores de durada: 22,5 h. ***Calendari:*** 15 dilluns, des del 28 de setembre 2009 fins el 15 de febrer 2010. ***Horari:*** de 19,30 a 21,00 h. ***Cost de la matrícula:*** 170 €

LES RELIGIONS: HINDUISME, CRISTIANISME I ISLAM. A càrrec de José Reche, Teresa Guardans i Inara Asensio.

Hores de durada: 22,5 h. ***Calendari:*** 15 dilluns, del 22 de febrer al 14 de juny 2010. ***Horari:*** de 19,30 a 21,00 h. ***Cost de la matrícula:*** 170 €

EL BUDDHISME: camí espiritual sense creences ni déus. A càrrec de Marta Granés

Hores de durada: 15 h. ***Calendari:*** 10 dimecres, del 20 de gener al 24 de març de 2010. ***Horari:*** de 19,30 a 21,00 h. ***Cost de la matrícula:*** 110 €

FONAMENTS DE L'ISLAM: LES SOCIETATS ISLÀMIQUES EN EL MÓN CONTEMPORANI. A càrrec de Inara Asensio i Halil Bàrcena

Hores de durada: 15 h. ***Calendari:*** 10 dilluns, del 28 de setembre al 14 de desembre de 2009. ***Horari:*** de 19,30 a 21,00 h. ***Cost de la matrícula:*** 110 €

BODHIDHARMA: LECTURA COMENTADA. A càrrec de Marià Corbí i Halil Bàrcena

Hores de durada: 21 h. ***Calendari:*** 14 dimarts, del 6 d'octubre 2009 al 18 de maig 2010. ***Horari:*** de 19,30 a 21,00 h. ***Cost de la matrícula:*** 170 €

L'ESPIRITUALITAT LAICA: LECTURES COMENTADES. A càrrec de Marta Granés i Montserrat Cucarull.

Hores de durada: 15 h. ***Calendari:*** 24 de febrer– 26 de maig 2010 (10 dimecres). ***Horari:*** de 19,30 a 21,00 h. ***Cost de la matrícula:*** 110 €

EL CRISTIANISME: ORIGEN I FORMACIÓ D'UNA RELIGIÓ. A càrrec de Teresa Guardans

Hores de durada: 15 h. ***Calendari:*** 22/02/10–22/03/10 (5 dilluns) i 8/04/10–6/05/10 (5 dijous). ***Horari:*** de 19,30 a 21,00 h. ***Cost de la matrícula:*** 110 €

Adreça: CETR, c./ Rocafort 234 (jardins Montserrat) 08029-Barcelona
(www.cetr.net / e-mail: cetr@cetr.net / tel.: 93 410 77 07)

LES RELIGIONS: FET RELIGIÓS, BUDDHISME I JUDAISME

Objectiu: Oferir un apropament al fet religiós, per tal de disposar de claus d'interpretació de la diversitat religiosa de la humanitat. Aquest curs explora els trets que caracteritzen el fet religiós, s'interroga sobre les religions en el món contemporani i introdueix en l'estudi de dues grans tradicions: el buddhisme i el judaisme.

Sumari:

1. Fet religiós i dimensió espiritual a càrrec de Salvador Juncà.

Introducció al fet religiós en la seva diversitat. Perspectiva antropològica i sociològica del fet religiós. Religió i religions. La dimensió espiritual.

2. Introducció al Buddhisme a càrrec de Montse Castellà.

El Buddha Gautama Sakyamuni en el seu context històric. El nucli dels ensenyaments buddhistes. La comunitat buddhista (Sangha). Els principals corrents i els seus sutres. El buddhisme, avui.

3. Judaisme i judaismes a càrrec de Teresa Guardans.

El judaisme: definició. Les claus del missatge mosaïc. El rabinisme i la seva evolució. Figures cabdals del pensament jueu. Càbala i Hasidisme, dues perspectives espirituals. Els judaismes religiosos avui: ortodòxia, conservadors i reforma. Els judaismes laics.

Professorat:

- **Salvador Juncà** és Enginyer Industrial Superior (UPC) i Diplomant en Ciències Econòmiques (UB). A més de l'experiència professional com a tècnic d'empreses multinacionals, ha estat professor del Departament de Ciències Socials d'ESADE, impartint el curs "Societat, Economia i Cultura" i de CETR, amb diversos cursos d'introducció al fet religiós. Autor de *El fet religiós* (Eumo, 1997).

- **Montse Castellà**, especialista en buddhisme tibetà, és traductora de textos buddhistes (membre del projecte Marpa, adherit al Departament de Traducció i Interpretació de la UAB).

- **Teresa Guardans** és doctora en Humanitats (UPF 2006), llicenciada en Filologia Hispànica (UB, 1981) i Diplomada en Biblioteconomia i Documentació (UB, 1987). És autora de *El saber marginat: l'altra cara del coneixement* (Edicions 62, 1997). *Les religions: cinc claus* (Octaedro, 2006). *Una història de les religions, tal qual* (Octaedro, 2009)

Hores de durada: 22,5 h.

Calendari: 15 dilluns, des del 28 de setembre 2009 fins el 15 de febrer 2010.

Horari: de 19,30 a 21,00 h.

Adreça: CETR. c./ Rocafort 234 (jardins Montserrat) 08029- Barcelona (M: Entença, L5). www.cetr.net / e-mail: cetr@cetr.net / tel.: 93 410 77 07

Cost de la matrícula: 170 €

LES RELIGIONS: HINDUISME, CRISTIANISME I ISLAM

Objectiu: Apropar-se a tres tradicions religioses (l'hinduisme, el cristianisme i l'islam) des de la perspectiva de la seva diversitat i complexitat. Contextualitzar els orígens i l'evolució de cada una d'aquestes religions, introduir-se als seus textos cabdals i conceptes clau per tal de tenir eines d'interpretació del present.

Sumari:

1. L'Hinduisme, una aproximació, a càrrec de José Reche.

El context històric: Vedisme, Brahmanisme, Hinduisme. La "via" o "sanatana dharma". Una visió panoràmica de la pluralitat de pràctiques i creences. Els textos sagrats. Alguns conceptes clau. La diversitat de *yogues* o vies d'alliberament. L'hinduisme avui.

2. Cristianisme: els orígens, a càrrec de Teresa Guardans.

Els judaïsmes contemporanis a Jesús de Natzaret: el missatge de Jesús des de la perspectiva jueva. L'entorn hel·lènic. Escoles de filosofia, gnosis, i religions místiques. Roma, de la República a l'Imperi: tensions religioses. Els diversos seguiments de Jesús i la religió imperial.

3. Els fonaments de l'islam, a càrrec d' Inara Asensio

El profeta Muhammad en el seu context històric. La sunna: Alcorà i Hadiths. Alguns conceptes clau: "Islam", "musulmà", "umma"... La noció de Déu. Els cinc pilars. Xaria i Fiqh. L'evolució del fet islàmic. Figures cabdals de l'espiritualitat musulmana. Islam i món contemporani.

Professorat:

- **José Reche** és antropòleg, especialitzat en la cultura i les religions de l'Índia, professor del Màster d'Història Comparada de les Religions (ICR, St Fructuós de Tarragona). Realitza tasques de traducció i correcció de llengües i cultures asiàtiques per diverses editorials

- **Teresa Guardans** és doctora en Humanitats (UPF 2006), llicenciada en Filologia Hispànica (UB, 1981) i Diplomada en Biblioteconomia i Documentació (UB, 1987). És autora de *El saber marginal: l'altra cara del coneixement* (Edicions 62, 1997). *Les religions: cinc daus* (Octaedro, 2006). *Una història de les religions, tal qual* (Octaedro, 2009)

- **Inara Asensio** és llicenciada en Dret i Diplomada en Llengua Àrab. Coordina i col·labora amb l'Institut d'Estudis Sufis, de Barcelona.

Hores de durada: 22,5 h.

Calendari: 15 dilluns, del 22 de febrer al 14 de juny 2010.

Horari: de 19,30 a 21,00 h.

Centre d'Estudi de les Tradicions Religioses

Adreça: CETR. c./ Rocafort 234 (jardins Montserrat) 08029- Barcelona (M:
Entença, L5)

Cost de la matrícula: 170 €

EL BUDDHISME: camí espiritual sense creences ni déus a càrrec de: **Marta Granés**

Objectius:

Apropament a una tradició espiritual que busca el desaferament en relació a les creences, conceptes o imatges del sagrat. Veurem algunes claus per a la interpretació de la proposta buddhista i ens introduïrem en la lectura de textos de la tradició buddhista.

Sumari:

1a part. El Buddha Sakyamuni: context històric cultural hindú. Vida, perspectiva de la recerca, aportació. Els ensenyaments: les Quatre nobles veritats (comentari de textos) i els vuit factors de la Via (textos). Conceptes clau:

- Nirvana i buit (Sunyata) (*textos*)
- els cinc agregats (*textos*)
- la llei del Karma o llei de causa i efecte en l'acció (*textos*)
- la doctrina de la inexistència del jo (anatta) (*textos*)
- la gènesi condicionada (*textos*)
- la concentració (satipattana) (*textos*)

2a part. La comunitat buddhista (Sangha). Corrents o escoles buddhistes: Hinayana, Mahayana, Vajrayana. Desenvolupament històric, característiques.

El Tripitaka, el cànon: Dhigha Nikaya, Majhima Nikaya i Khuddaha Nikaya. Introducció a les col·leccions de sutres i lectura de textos.

3a part. Budisme tibetà, Xinès (x'an) i japonès (zen). Algunes figures cabdals i els seus textos: Vimalakirti, Bodhidharma, Huei Neng, Huang Po, Mat-zu, Yoka Daishi, Dogen, Hakuin... Les escoles buddhistes avui. El buddhisme a Occident.

Professorat: Marta Granés és Llicenciada en Estudis de l'Àsia Oriental (UOC). Des de 1999 és professora de CETR, on imparteix cursos d'Hinduisme i de Buddhisme. És autora de *Religió i societat en el segle XXI* (Mediterrània, 1999) i de *La diversitat del ioga* (Viena, 2008)

Hores de durada: 15 h. **Calendari:** 10 dimecres, del 20 de gener al 24 de març de 2010. **Horari:** de 19,30 a 21,00 h.

Adreça: CETR. c./ Rocafort 234 (jardins Montserrat) 08029- Barcelona

Cost de la matrícula: 110 €

FONAMENTS DE L'ISLAM: LES SOCIETATS ISLÀMIQUES EN EL MÓN CONTEMPORANI

a càrrec de Inara Asensio i Halil Bàrcena

Objectius:

Entendre les característiques bàsiques de l'Islam, per disposar d'eines d'interpretació de la realitat musulmana en el món contemporani. Entrar en contacte directe amb els textos fundadors (l'Alcorà i els *Hadhiths*), així com amb les obres de figures cabdals de l'espiritualitat i el pensament musulmà. Més enllà de les simplificacions, conèixer rostres ben diversos d'una tradició tan plural com és la musulmana.

Sumari:

I. L'Islam: presentació general.

II. El profeta Muhàmmad. Introducció. Vida de Muhàmmad. Tensions immediates després de la seva mort. Sunnites i xiïtes. Muhàmmad, com a model de vida.

III. Els textos fonamentals: l'Alcorà i els Hadith. La Tradició o Sunna. IV. La religió de la Unitat. Altres creences i nocions bàsiques.

V. Els cinc pilars de l'Islam

VI. La *Xaria* (el camí/la Llei). El Fiq (la Jurisprudència): les escoles jurídiques. *Ijtihad* o esforç interpretatiu. El reformisme islàmic a la història moderna de l'islam. Els nous pensadors musulmans.

VII. L'islam com a triple via: *Xaria* o camí extern, *Tariqa* o camí intern, *Haqiqa* o coneixement místic. Mística islàmica: el sufisme; altres corrents espirituals.

VIII. El sufisme o *Tasawuf*

IX. Figures cabdals de l'espiritualitat musulmana: Jalal-ud-Din Rumi, Ibn 'Arabí, Algazel, Farid-ud-Din Attar, Al-Jami, Ibn Ata Allah, ...

Professorat: Inara Asensio és llicenciada en Dret i Diplomada en Llengua Àrab. Coordina i col·labora amb l'Institut d'Estudis Sufis de Barcelona. Halil Bàrcena és llicenciat en Ciències de la Informació, Màster en Estudis Àrabs i Diplomata en Llengua Àrab. En l'actualitat és professor del Màster d'Història de les Religions de la Universitat de Barcelona i de CETR. Dirigeix l'Institut d'Estudis Sufis de Barcelona.

Hores de durada: 15 h. **Calendari:** 10 dilluns, del 28 de setembre al 14 de desembre de 2009. **Horari:** de 19,30 a 21,00 h.

Lloc: CETR. c./ Rocafort 234, bxos (jardins Montserrat) 08029- Barcelona

Cost de la matrícula: 110 €

BODHIDHARMA: LECTURA COMENTADA
a càrrec de **Marià Corbí i Halil Bárcena**

Objectius:

Conèixer els eixos del pensament budhista, a través de la lectura d'un text cabdal. Tenir elements per a poder distingir entre els diversos oferiments dels centres de meditació a casa nostra.

Sumari:

Lectura comentada del *sutra* de Bodhidharma, monjo indi del segle VI dC, que va introduir el buddhisme *th'an* (*zen*, en Japonès) a la Xina. Veurem les línies de pensament i la proposta de vida que sustenta la pràctica de la meditació zen, mot estesa a Occident. L'estudi dels textos clàssics ofereix elements per a poder valorar la pluralitat d'ofertes que es troben en els centres de meditació.

Professorat:

Marià Corbí, doctor en Filosofia, llicenciat en Teologia. Ha estat professor del Departament de Ciències Socials d'ESADE i de la Fundació Vidal i Barraquer. Entre les seves publicacions destaquem: *Religión sin religión* (PPC, 1996), *El camí interior, més enllà de les formes religioses* (Viena), *Hacia una espiritualidad laica: sin creencias, sin religiones, sin dioses* (Herder, 2008).

Halil Bárcena, llicenciat en Ciències de la Informació, Màster en Estudis Àrabs i Diplomat en Llengua àrab. És professor del Màster d'Història de les Religions de la Universitat de Barcelona. Director de l'Institut d'Estudis Sufís de Barcelona. Ha publicat *El sufisme*, (Fragmenta).

Hores de durada: 21 h. ***Calendari:*** 14 dimarts, del 6 d'octubre 2009 al 18 de maig 2010. ***Horari:*** de 19,30 a 21,00 h.

Lloc: CETR, c./ Rocafort 234, bxos (jardins Montserrat) 08029- Barcelona (M: Entença, L5), tel. 934107707

Cost de la matrícula: 170 €

L'ESPIRITUALITAT LAICA: LECTURES COMENTADES
a càrrec de **Marta Granés i Montserrat Cucarull****Objectius:**

Estudiar un fenomen propi de la laïcitat: l'espiritualitat sense creences. Conèixer els fonaments dels àmbits de qualitat humana profunda i reflexionar sobre el seu cultiu en el món contemporani, a través de la lectura comentada d'una selecció d'autors.

Sumari:

El curs convida a aprofundir en el concepte d'espiritualitat laica, per mitjà de la lectura comentada d'obres que ho aborden des de perspectives complementàries:

José Antonio Marina. *Dictamen sobre Dios* (Anagrama).--- Marcel Gauchet. *El desencantamiento del mundo*. (Trotta). -- Marià Corbí. *Hacia una espiritualidad laica: sin creencias, sin religiones, sin dioses*. (Herder).

Obrirà el curs una sessió introductòria.

Metodologia: Presentació i lectura comentada, amb participació dels alumnes.

Professorat: **Montserrat Cucarull** és llicenciada en Farmàcia i Químiques (UAB), estudiosa dels canvis valorals. **Marta Granés** és Llicenciada en Estudis de l'Àsia Oriental (UOC), autora de *Religió i societat en el segle XXI* (Mediterrània, 1999) i de *La diversitat del ioga* (Viena, 2008)

Hores de durada: 15 h. **Calendari:** 24 de febrer– 26 de maig 2010 (10 dimecres). **Horari:** de 19,30 a 21,00 h.

Lloc: CETR. c./ Rocafort 234, bxos (jardins Montserrat) 08029- Barcelona (M: Entença, L5), tel. 934107707

Cost de la matrícula: 110 €

EL CRISTIANISME: ORIGEN I FORMACIÓ D'UNA RELIGIÓ a càrrec de **Teresa Guardans**

Objectius:

Conèixer les condicions de formació del cristianisme i les fonts de les que es disposa per l'estudi. Conèixer l'origen d'alguns elements cabdals que han configurat el pensament i la història d'occident.

Sumari:

Una aproximació a les arrels del cristianisme: la persona i el missatge de Jesús des de la perspectiva jueva, l'hel·lènica i la romana, en uns temps de grans transformacions religioses. Els textos: els evangelis canònics, apòcrifs, gnòstics, les cartes... Des dels primers seguidors de Jesús fins a la consolidació de L'Església: les claus d'un procés. Quin és l'origen de les creences, pràctiques i costums que han caracteritzat la vida de l'Església?

Professorat:

Teresa Guardans és doctora en Humanitats, llicenciada en Filologia. És autora de "El saber marginat: l'altra cara del coneixement" (Edicions 62, 1997). "Les religions: cinc claus" (Octaedro, 2006). "Una història de les religions, tal qual" (Octaedro, 2009)

Hores de durada: 15 h. ***Calendari:*** 22/02/10–22/03/10 (5 dilluns) i 8/04/10–6/05/10 (5 dijous). ***Horari:*** de 19,30 a 21,00 h.

Lloc: CETR c./ Rocafort 234, bxos (jardins Montserrat) 08029- Barcelona

Cost de la matrícula: 110 €